

unesco

CHAIR IN THE PHILOSOPHY OF
HUMAN COMMUNICATION, SBTU

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування»
та соціально-гуманітарних дисциплін

STUDIA SLOVOZHANICA

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної конференції
«Слобожанський гуманітарій-2026»

30 квітня 2026 року

ХАРКІВ-2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Харківський національний університет радіоелектроніки
Полтавський державний аграрний університет
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
Уманський національний університет

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних
дисциплін**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СЛОБОЖАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРІЙ-2026»**

30 квітня 2026 року

ХАРКІВ-2026

ББК 71.1

УДК: 009(06)

С 48

Рекомендовано до опублікування (електронний примірник) рішенням засідання кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.

Протокол № 11 від 1.05.2026

C48 STUDIA SLOBOZHANICA: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2026» (Харків, ДБТУ, 30 квітня 2026 р.). – Харків, 2026. – 438 с.

У виданні представлені матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слобожанський гуманітарій – 2026», присвяченої дослідженню суспільних, гуманітарних та освітніх трансформацій сучасної України. У центрі уваги досліджень — проблеми розвитку громадянського суспільства, держави і права, функціонування соціальних інститутів, осмислення історичного досвіду та сучасних політичних процесів, філософсько-культурні, мовні та психологічні аспекти суспільного буття, а також перспективи розвитку освіти в умовах глобалізації та поширення технологій штучного інтелекту. Збірник репрезентує міждисциплінарний науковий дискурс, спрямований на пошук ефективних відповідей на виклики сьогодення та майбутнього розвитку України.

Відповідальний за випуск: Бондар Н.О.

Відповідальний редактор: Бондар Н.О.

©Державний біотехнологічний університет, 2026

©Автори, 2026

Юрій Іванович Скорін

кандидат

технічних наук, доцент кафедри інформаційних систем, ХНЕУ ім. С. Кузнеця

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5218-6369>

e-mail: yuriy.skorin@hneu.net

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Yuriy Skorin

Candidate of

Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Information Systems, KhNEU. S. Kuznets

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5218-6369>

e-mail: yuriy.skorin@hneu.net

THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN AUTOMATED FINANCIAL RISK MANAGEMENT SYSTEMS

Анотація: У статті викладено результати комплексного дослідження застосування технологій штучного інтелекту в автоматизованих системах управління фінансовими ризиками для підвищення ефективності прогнозування, зниження рівня кредитних збитків і вдосконалення процесів прийняття рішень у банківській сфері та розроблення аналітичної моделі прогнозування ризику на основі сучасних алгоритмів машинного навчання.

Ключові слова: машинне навчання, архітектура системи підтримки рішень, нейронні мережі, автоматизована система управління, прогнозування, класифікація.

Abstract: The article is aimed at studying the use of artificial intelligence in automated financial risk management systems to improve the accuracy, efficiency and effectiveness of managerial decision-making in the financial sector. The study consists in a comprehensive study of the theoretical and methodological foundations of the use of artificial intelligence in management systems, analysis of modern approaches to the classification and assessment of financial risks using machine learning algorithms, formation of the architecture of the decision support system based on forecasting models, as well as evaluation of the effectiveness of the built models based on the results of simulation modeling. Within the framework of the study, a model for predicting the credit risk of bank customers has been developed, which allows assessing solvency based on historical data and modern machine learning methods. The research method is modeling using machine learning tools, including neural networks and ensemble learning techniques, as well as data analysis using platforms to visualize results and evaluate the performance of models. Particular attention is paid to data preparation, selection of appropriate features, evaluation of model accuracy, and construction of interpreted visualizations such as SHAP graphs, ROC curves, etc. The result of the study was the creation of an effective model for predicting credit risk, which demonstrates a sufficiently high level of classification accuracy and the ability to adapt to changes in input conditions.

Keywords: machine learning, decision support system architecture, neural networks, automated control system, forecasting, classification.

Постановка проблеми. Фінансові ризики (ФР) є невід'ємною частиною діяльності будь-якого бізнесу чи фінансової установи, а ефективне управління ними є ключовим чинником забезпечення її стабільності та прибутковості. Основні класифікації фінансових ризиків включають: ринкові ризики, пов'язані з коливаннями цін на активи, процентних ставок або обмінних курсів; кредитні ризики, що виникають у разі неплатоспроможності контрагентів; операційні ризики, зумовлені внутрішніми збоями, помилками або

шахрайством; ризику ліквідності, пов'язані з неможливістю швидко продати активи без значних втрат; юридичні та репутаційні ризики, що виникають через недотримання нормативних вимог або негативну оцінку діяльності партнерами та клієнтами. Системний підхід до класифікації ФР дозволяє ефективніше виявляти потенційні загрози та розробляти адаптивні стратегії їх нейтралізації. Управління ФР є ключовим напрямом у діяльності фінансових установ, банків та корпорацій. Головною метою управління ФР є своєчасне виявлення, оцінка та мінімізація можливих загроз, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо збереження капіталу та підтримки фінансової стабільності. АСУ ФР інтегрують різноманітні інструменти та технології, включаючи методи статистичного аналізу та моделювання, а також новітні інтелектуальні підходи. Структурно АСУ ФР складаються з модулів збору даних, аналітичних інструментів, систем підтримки рішень, а також модулів моніторингу та контролю [1]. Одним із найперспективніших напрямів є використання технологій штучного інтелекту (ШІ), які дозволяють автоматизувати аналіз даних, виявляти приховані закономірності та приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності [2]. ШІ є не лише інструментом для обробки великих обсягів фінансової інформації [3], але й повноцінним учасником процесу прийняття рішень в автоматизованих системах управління (АСУ).

Формулювання цілей статті. Метою статті є комплексне дослідження ефективності та можливостей застосування штучного інтелекту в автоматизованих системах управління фінансовими ризиками та розробка аналітичної моделі прогнозування ризику на основі сучасних алгоритмів машинного навчання, розроблення концептуальної архітектури інтелектуальної аналітичної системи, що інтегрує алгоритми машинного навчання для оцінки кредитоспроможності клієнтів і виявлення потенційних дефолтів. на основі інструментів інтелектуального аналізу даних. Методами дослідження є моделювання з використанням інструментів машинного навчання, включаючи нейронні мережі та методи ансамблевого навчання; аналіз даних із використанням платформ для візуалізації результатів і оцінки ефективності моделей. Завдання на проведення досліджень: розглянути загальні підходи до управління фінансовими ризиками; визначити їх класифікацію та особливості в сучасних економічних умовах; проаналізувати основні принципи побудови АСУ та обґрунтувати доцільність впровадження інтелектуальних методів; провести глибокий аналіз сучасних методів ШІ, які застосовуються для аналізу й прогнозування ризиків; розглянути особливості моделей глибокого навчання, дерев рішень, ансамблевих методів, а також критерії оцінки їх ефективності; реалізувати практичний кейс із побудови моделі прогнозування кредитного ризику клієнта банку; провести попередню обробку реальних даних; побудувати та протестувати декілька моделей прогнозування кредитного ризику; оцінити точність прогнозування кредитного ризику за допомогою метрик; проаналізувати важливість ознак за допомогою SHAP-графіків; обґрунтувати архітектуру системи, що може бути використана для інтеграції такої моделі в практичну АСУ ФР. Структурно АСУ ФР складаються з модулів збору даних, аналітичних інструментів, систем підтримки рішень і модулів моніторингу та управління [5]. Системний підхід до класифікації ФР дозволяє ефективніше виявляти потенційні загрози та розробляти адаптивні стратегії їх нейтралізації.

Виклад основного матеріалу. Метод дослідження передбачає моделювання за допомогою інструментів машинного навчання (МН), зокрема нейронних мереж (НМ) та методів ансамблевого навчання. Однією з найпоширеніших технологій ШІ у фінансовому секторі є МН [1]. Воно дозволяє створювати моделі, які автоматично навчаються, прогнозують поведінку фінансових показників, виявляють аномалії та потенційні ризики. Важливою технологією є глибоке навчання, яке базується на багатосарових НМ. Попри високий потенціал штучного інтелекту у сфері управління фінансовими ризиками, процес його впровадження супроводжується низкою складних викликів. Вони мають міждисциплінарний характер і охоплюють технічні, нормативні, етичні, кібербезпекові та соціально-економічні виміри. Кожен із них суттєво впливає на ефективність, довіру та безпечність використання інтелектуальних технологій у фінансовому секторі. Важливо

усвідомлювати ці ризики, щоб забезпечити надійне функціонування фінансових установ та ефективно управління ними. Управління ФР включає оцінку ризиків, моніторинг і прийняття відповідних управлінських рішень. ШІ може значно покращити ці процеси, автоматизуючи рутинні завдання, підвищуючи точність прогнозів та зменшуючи суб'єктивність оцінок. Традиційні моделі зазвичай мають фіксовану структуру та обмежені можливості модернізації. Натомість системи ШІ здатні самостійно навчатися на нових даних, що робить їх особливо ефективними в динамічних середовищах. Ризиком є здатність системи ШІ адаптуватися до змінних ринкових умов. Завдяки інтеграції з цифровими платформами, ШІ може працювати в режимі реального часу, що значно покращує швидкість реагування на потенційні загрози. Загалом роль ШІ в управлінні ФР полягає в оптимізації процесів виявлення, оцінювання та реагування на фінансові загрози. Використання інтелектуальних алгоритмів дозволяє скоротити час прийняття рішень, мінімізувати вплив людського фактору та підвищити ефективність системи управління ризиками [3]. У табл. 1 показано основні ризики, пов'язані з використанням ШІ, та їх вплив на фінансовий сектор. МН, штучні нейронні мережі (ШНМ) та експертні системи є основними компонентами сучасного підходу до аналізу й управління ФР. Ці технології дозволяють виявляти приховані закономірності у фінансових даних, прогнозувати потенційні загрози та підтримувати процес прийняття рішень на основі великих обсягів інформації [4]. Основні методи МН, що використовуються у фінансовій сфері, включають регресійний аналіз, дерева рішень, метод опорних векторів, ансамблеві методи, кластеризацію та алгоритми підкріплення [5].

Таблиця 1. Ризики використання штучного інтелекту для управління фінансовими ризиками

Показник	Опис ризику
Кібербезпека	Загрози кібератак та витоків даних
Операційні ризики	Збій автоматизованих систем у процесі прийняття фінансових рішень
Регуляторні ризики	Відсутність чітких правил використання ШІ та необхідність адаптації алгоритмів
Алгоритмічні помилки	Помилки в моделях ШІ можуть призвести до неправильних рішень
Етичні ризики	Вплив автоматизації на ринок праці

У фінансовому аналізі експертні системи використовуються для автоматизації прийняття рішень у складних ситуаціях, зокрема під час оцінювання інвестиційних ризиків або вибору оптимальної стратегії хеджування. Поєднання вищезазначених технологій забезпечує підвищену точність прогнозування, гнучкість у налаштуванні моделей під конкретні завдання та можливість роботи з різними типами даних. У табл. 2 наведено порівняння методів МН, НМ та експертних систем у контексті управління ФР.

Таблиця 2. Порівняння методів у контексті управління ФР

Метод	Сфера застосування	Переваги	Обмеження
Нейронні мережі	Часові ряди, складні залежності	Висока точність, узагальнюваність	Складність інтерпретації, вимоги до обчислювальних ресурсів
Машинне навчання	Прогнозування ризиків, виявлення шахрайства	Автоматичне навчання даних, адаптивність	Потреба в якісних даних, чорна скринька
Експертні системи	Оцінка ризиків, прийняття рішень	Інтерпретація, заснована на знаннях	Вузькість предметної області, труднощі в оновленні знань

Основні типи моделей, що використовуються в цьому контексті: моделі класифікації, що дозволяють визначити, чи належить об'єкт до категорії ризику чи ні;

регресійні моделі, що прогнозують розмір очікуваних фінансових збитків; нейронні мережі є універсальними моделями, які можуть працювати як у режимі класифікації, так і в режимі регресії; комбіновані ансамблеві моделі, які підвищують точність шляхом об'єднання результатів кількох алгоритмів. Побудова моделі складається з кількох послідовних етапів. Ця модель охоплює повний життєвий цикл аналізу ФР – від збору та попередньої обробки даних до прогнозування та моніторингу ризиків.

Використання ШІ в процесах прогнозування ФР значно підвищує точність оцінок, автоматизує процеси контролю та своєчасно реагує на потенційні загрози. Навчання моделі стикається з проблемою дисбалансу вибірки. Щоб вирішити цю проблему, для балансування розподілу вибірки можна використовувати такі методи, як надмірна вибірка, недостатня вибірка або генеративно-змагальні мережі (GAN). Оптимізація моделі – це ітеративний процес, який включає такі кроки, як розробка ознак, навчання моделі, оцінка продуктивності та коригування параметрів. У цей процес також можна впроваджувати експертні знання, такі як використання попередньо навчених вбудов слів для обробки текстових даних або проектування специфічних мережевих структур на основі знань фінансової сфери. Ефективне навчання моделі вимагає поєднання якісної обробки даних, правильного вибору алгоритмів оптимізації та глибокої експертизи в галузі. Оцінювання моделі й аналіз інтерпретації є вирішальним кроком у забезпеченні надійності та ефективності моделей попередження про ФР на основі НМ. Метрики оцінки обрані на основі конкретних цілей управління ФР, причому загальнозживані метрики включають точність, прецизійність, повноту тощо. Метою моделювання є класифікація клієнтів на основі історичних фінансових показників на дві групи: платоспроможних та потенційно проблемних. Використано відкритий набір даних із платформи Kaggle, який включає змінні, що описують профіль клієнта: вік, дохід, кількість відкритих кредитів, історію погашення боргу, наявність прострочень тощо [4]. Після завантаження даних проведено попередню обробку: очищення дублікатів, виключення відсутніх значень, перетворення категоріальних змінних у числові (one-hot coding), а також нормалізацію числових ознак. Проведено візуальний аналіз даних для виявлення аномалій та розподілу за класами. Кореляційний аналіз дозволив установити найбільш впливові змінні для моделювання, наприклад, історію прострочень та коефіцієнт заборгованості. Сформовано навчальну вибірку, придатну для подальшого використання в машинному навчанні [5]. Реалізовано практичний кейс побудови моделі прогнозування кредитного ризику клієнтів банку. Створена інтелектуальна система класифікації, здатна визначити, чи зможе клієнт своєчасно обслуговувати кредит у майбутньому. Така система дозволяє банку зменшити ймовірність збитків через неповернення кредитів, підвищити ефективність управління ризиками та приймати обґрунтовані кредитні рішення. Для моделювання використано відкритий набір даних із платформи Kaggle – Home Credit Default Risk, який містить понад 300 000 записів клієнтів із різними характеристиками, такими як вік, рівень доходу, кількість утриманців, кредитна історія, тип житла, зайнятість тощо. Видалено значну кількість відсутніх значень у категоріях, де доповнення недоречне. Числові ознаки були нормалізовані за допомогою міні-макс шкали. Категоріальні змінні закодовані методом one-hot encoding для сумісності з алгоритмами машинного навчання. Балансування вибірки проведено за допомогою методу SMOTE для усунення дисбалансу між класами. У табл. 3 описано основні змінні, обрані для побудови моделі. Для порівняння було створено дві моделі: Random Forest Classifier (RFC) як базову та штучну НМ (ANN) на базі TensorFlow/Keras (TFK). RFC забезпечує інтерпретованість, тоді як НМ здатна глибше виявляти нелінійні залежності в даних. RFC забезпечує інтерпретацію, а нейронна мережа здатна точніше виявляти нелінійні залежності в даних. Обидві моделі навчаються на 80% даних, 20% зарезервовано для тестової вибірки. Для НМ використовувалася архітектура із трьома прихованими шарами, активацією ReLU та вихідним шаром із функцією softmax. Як оптимізатор використовувався Adam. Для запобігання перенавчанню використовується Dropout.

Після навчання моделі був проведений порівняльний аналіз результатів за ключовими

метриками: точність, повнота, баланс F1. Нижче наведено порівняльну таблицю моделей (табл. 3).

Таблиця 3. Порівняння моделей за основними метриками

Метрика	Logistic Regression	RFC	Нейронна мережа
Точність	0.76	0.84	0.81
Повнота	0.69	0.80	0.77
F1-бал	0.72	0.82	0.79

Як видно з табл. 3, модель RFC показала найвищі показники, демонструючи хороший баланс між повнотою та точністю. НМ також показала високу продуктивність, дещо поступаючись RFC. Це показує потенціал використання моделей ШІ для ефективного виявлення ФР на основі попередніх даних клієнтів. Для покращення інтерпретації моделі були застосовані методи Shapley Additive Explanations (SHAP). SHAP-аналіз показав, що ключовими факторами були дохід клієнта, вік та стаж роботи. Після навчання НМ-моделі класифікації кредитного ризику клієнта важливим кроком є інтерпретація її результатів. Одним із найефективніших підходів до інтерпретації є використання SHAP (адитивних пояснень SHapley).

Висновки. У ході дослідження проаналізовано можливості, переваги та проблеми використання ШІ в АСУ ФР; теоретичні основи, класифікацію ФР, технічні особливості впровадження інтелектуальних систем; здійснено практичне моделювання на прикладі прогнозування кредитних ФР; розглянуто загальні підходи до управління ФР, визначено їхні особливості в сучасних економічних умовах; проаналізовано основні принципи побудови АСУ ФР та обґрунтовано доцільність впровадження інтелектуальних методів у фінансову аналітику; проведено дослідження сучасних методів ШІ для аналізу та прогнозування ФР; розглянуто особливості моделей глибокого навчання, дерев рішень, ансамблевих методів, визначено критерії оцінки їхньої ефективності; розглянуто питання інтерпретації моделей для впровадження ШІ в практику управління ФР; реалізовано практичний кейс для побудови моделі прогнозування кредитного ФР клієнта банку; оброблено реальні дані, побудовано та протестовано кілька моделей, оцінено точність моделей за допомогою метрик; проведено аналіз важливості ознак за допомогою SHAP-графів та обґрунтовано архітектуру системи, яка може бути використана для інтеграції такої моделі в практичну АСУ. Загалом, результати роботи підтверджують високу ефективність використання методів ШІ для автоматизованого аналізу та прогнозування ФР. Такі моделі можуть не лише підвищити точність ідентифікації ризиків, але й забезпечити ефективність прийняття рішень у фінансових установах.

Література:

1. Азарова А.О., Юрчук Н.П., Нікіфорова Л.О., Шиян А.А. Інформаційні системи і технології: навч. посібник. Вінниця: ВНТУ, 2024. Ч. 2. 160 с. DOI: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Azarova_P2_-2024_160.pdf
2. Шевченко А.М., Чакалов А.К. Фінансові та правові ризики для розвитку бізнесу в умовах цифровізації та роль механізму управління економічною безпекою підприємства у протидії їм. Трансформаційна економіка. 2025. № 2(11). С. 128–133. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-11-21>
3. Житар М.О., Ананьєва Ю.В. Методологічна система формування стратегій управління фінансовими ризиками в умовах глобалізації економіки. Економіка: фінанси, грошовий обіг і кредит. Бізнесінформ. 2025. № 1. С. 229–240. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-229-240>
4. Чорновол А.О. Гончарук Я.М., Хелемендик Є.І., Кисилиця С.О. Використання штучного інтелекту в управлінні фінансовими ризиками банків і страхових компаній. Актуальні питання економічних наук. 2025. № 8. 17 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14887306>
5. Бабенко-Левада В.Г., Чикалюк М.М., Ковернінська Ю.В. Вплив штучного інтелекту

на інновації у фінансовому секторі України у 2024 році. *Фінанси*. 2025. 16 с. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13992645>

References:

1. Azarova A.O., Yurchuk N.P., Nikiforova L.O., Shyyan A.A. Information systems and technologies: teaching. Manual. Vinnytsia: VNTU, 2024. Part 2. 160 p. (in Russian). DOI: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2025/Azarova_P2_-2024_160.pdf
2. Shevchenko A.M., Chakalov A.K. Financial and Legal Risks for Business Development in the Context of Digitalization and the Role of the Mechanism for Managing the Economic Security of Enterprise in Counteracting Them. *Transformational economy*. 2025. № 2(11). Pp. 128–133 (in Russian). DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-11-21>
3. Zhytar M.O., Ananieva Y.V. Methodological System for the Formation of Financial Risk Management Strategies in the Context of Globalization of the Economy. *Economics: finance, money circulation and credit*. *Businessinform*. 2025. № 1. Pp. 229–240 (in Russian). DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-1-229-240>
4. Chornovol A.O., Honcharuk Y.M., Helemendyk E.I., Kislylytsia S.O. Use of Artificial Intelligence in Financial Risk Management of Banks and Insurance Companies. *Topical issues of economic sciences*. 2025. № 8. 17 pp. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14887306>
5. Babenko-Levada V.G., Chykalyuk M.M., Koverninska Y.V. Impact of Artificial Intelligence on Innovations in the Financial Sector of Ukraine in 2024. *Finance*. 2025. 16 p. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13992645>

УДК 316.6:177.7

Надія Андріївна Солопихіна

студентка магістратури факультету ветеринарної медицини,
Державний біотехнологічний університет (ВМ-211-14м);
ORCID: 0009-0007-0445-4148;
e-mail: solopyhinanada@gmail.com

Науковий керівник: Олексій Михайлович Варипаєв,
кандидат філософських наук, доцент
Державний біотехнологічний університет (ДБТУ)

**ВОЛОНТЕРСТВО ЯК НОВИЙ МОРАЛЬНИЙ ІМПЕРАТИВ УКРАЇНСЬКОГО
СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ КРИЗИ**

Nadiia Solopykhina

Master's student, Faculty of Veterinary Medicine,
State Biotechnological University (VM-211-14m);
ORCID: 0009-0007-0445-4148;
e-mail: solopyhinanada@gmail.com

Scientific supervisor: Olexii Varypaiev,
PhD in Philosophy, Associate Professor
State Biotechnological University (SBTU)

**VOLUNTEERING AS A NEW MORAL IMPERATIVE OF UKRAINIAN SOCIETY IN
TIMES OF CRISIS**

Волонтерство в Україні за останнє десятиліття вийшло за межі приватної добротності. В умовах слабких або перевантажених інститутів воно стало способом швидкої суспільної самоорганізації, мовою довіри й практичним доказом громадянської зрілості. Після Євромайдану українське суспільство прискорено переосмислює пострадянські моделі пасивності, а війна після 2014 року й повномасштабне вторгнення надали цьому процесу граничної напруги [5, с. 9-15; 6, с. 19-31]. Волонтерство варто

**СЕКЦІЯ 1. ІСТОРІЯ, ПОЛІТОЛОГІЯ, ПРАВО ТА ГРОМАДЯНСЬКЕ
СУСПІЛЬСТВО: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ**

16. **Андрєєва М.А., Міносян А.С.** (наук. керівник) ПРОБЛЕМИ БІОЕТИКИ У ВІЙСЬКОВИЙ ЧАС: ВІД ІСТОРИЧНИХ ПРЕЦЕДЕНТІВ ДО СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ 45
17. **Астахова Л.О., Некрасова В.В., Бондар Н.О.** (наук. керівник) ПОРІВНЯННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 48
18. **Бабіна В.О.** КРИЗОВА ДИПЛОМАТІЯ ТА ТРАНСФОРМАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ 50
19. **Бардаков С., Воронянський О.В.** (наук. керівник) ТЕОРІЇ ПОХОДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ 54
20. **Бондар Н.О.** КАРАЛЬНА ПСИХІАТРІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ БОРОТЬБИ З ІНАКОДУМСТВОМ В УРСР: ЗА МАТЕРІАЛАМИ AMNESTY INTERNATIONAL 56
21. **Волосник Ю.П.** ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ 1920-Х РР 60
22. **Гончарова О.С.** ЕТНІЧНІ ГРОМАДИ УКРАЇНИ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРНОЇ ДИПЛОМАТІЇ ПІД ЧАС ВІЙНИ: МІЖ ПАМ'ЯТТЮ, ІДЕНТИЧНІСТЮ ТА МІЖНАРОДНОЮ КОМУНІКАЦІЄЮ 63
23. **Дмитренко Є.О., Воронянський О.В.** (наук. керівник) ДИНАМІКА ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕСУРСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ АКТОРІВ 67
24. **Дьякова О.В.** РЕКОНСТРУКЦІЯ ХАРКОВА МАЛОРОСІЙСЬКИМ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРОМ СЕРГІЄМ КОКОШКІНИМ 71
25. **Зленко С.М.** СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЯК ФАКТОР СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ 76
26. **Іванченко К., Воронянський О.В.** (наук. керівник) ПРОФЕСІЙНІСТЬ БЮРОКРАТІЇ ТА ДОТРИМАННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА: АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО ВИПАДКУ 78
27. **Івко Є., Воронянський О.В.** (наук. керівник) НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ ЯК КАТЕГОРІЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ 81
28. **Козлова К.В., Міносян А.С.** НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК ФАКТОР СПРОТИВУ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ 83
29. **Кононенко Н.С., Воронянський О.В.** (наук. керівник) НАЦІОНАЛЬНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ: СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ ТА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ 88
30. **Логачова А.О., Бондар Н.О.** (наук. керівник) ТРАДИЦІЙНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОДЯГ У СУЧАСНОМУ ЖИТТІ: ЗБЕРЕЖЕННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ ЧИ МОДНИЙ ТРЕНД 91

31.	Логвиненко І.А., Логвиненко Є.С. ЕВОЛЮЦІЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК НА СТАТЕВУ НЕДОТОРКАННІСТЬ І СТАТЕВУ СВОБОДУ: ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ	94
32.	Носатий О., Воронянський О.В. (наук. керівник) ТЕОРЕТИКО - МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФЕНОМЕНУ НАЦІЇ	99
33.	Овсянік Є.С., Дроздова І.П. (наук. керівник) ПЕДАГОГІЧНА ТА ГРОМАДСЬКО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ХРИСТИНИ АЛЧЕВСЬКОЇ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ	102
34.	Окунєва К.А., Міносян А.С. (наук. керівник) ГЕН УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ	105
35.	Півень Д.А., Воронянський О.В. (наук. керівник) ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА, БЮРОКРАТІЯ ТА ПОЛІТИЧНІ КРИЗИ	108
36.	Попова К.С., Воронянський О.В. (наук. керівник) ЕКОНОМІЧНА ВЛАДА ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ВІДТВОРЕННЯ	112
37.	Рішко В.В., Воронянський О.В. (наук. керівник) ІДЕОЛОГІЯ ТА ТЕОРІЯ КОМУНІЗМУ: ЕВОЛЮЦІЯ, ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА СУЧАСНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ	114
38.	Свинарєва Д.С., Воронянський О.В. (наук. керівник) ЕКОНОМІЧНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ЯК ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	117
39.	Стрельцова А.С., Воронянський О.В. (наук. керівник) ПОЛІТИЧНА СУБ'ЄКТНІСТЬ НАЦІЇ ТА ПРОБЛЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ СУВЕРЕНІТЕТУ В СУЧАСНІЙ ДЕРЖАВІ	120
40.	Фік В.А., Бондар Н.О. (наук. керівник) ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	123
41.	Фролов С.В. ВІЙНА ЯК ФАКТОР СВІТОВОЇ ПОЛІТИКИ	126
42.	Хамітова В.В., Воронянський О.В. (наук. керівник) НАЦІОНАЛЬНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА	129
43.	Чижов В.В., Міносян А.С. (наук. керівник) ЛЯЛЬКА-МОТАНКА ЯК ІСТОРИКО-ЕТНОГРАФІЧНЕ ВІДОБРАЖЕННЯ УКРАЇНЦІВ	131
44.	Швечкова А.О., Бондар Н.О. (наук. керівник) МІФИ РАДЯНСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ ЯК ЗБРОЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ	134
45.	Шевченко А., Воронянський О.В. (наук. керівник) ДЕРЖАВНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ТА ПРОБЛЕМА ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ	138
46.	Шевченко П.С., Бондар Н.О. (наук. керівник) РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У МАТЕРІАЛЬНІЙ ДОПОМОЗІ ТА ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ПОВНОМАШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ	140

47. **Шпак А.В., Бондар Н.О.** (наук. керівник) РЕЄСТРОВЕ КОЗАЦТВО ЯК ПРООБРАЗ ПРОФЕСІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ: ІСТОРИЧНІ УРОКИ ДЛЯ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ 142

48. **Piana Vladlenova** THE PROBLEM OF DEMOCRACY TRANSFER: A NECESSARY CONDITION 146

СЕКЦІЯ 2. ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА, МОВА ТА ПСИХОЛОГІЯ В ПРОСТОРИ СУЧАСНОЇ ГУМАНІТАРИСТИКИ

49. **Андрєєва М.А., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ЕМПАТІЯ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА: ЧОМУ МИ ДОВІРЯЄМО ІМІТАТОРУ ЕМОЦІЙ БІЛЬШЕ, НІЖ ТВАРИНІ З РЕАЛЬНИМИ ПОЧУТТЯМИ? 151

50. **Бабай Л.В., Кравченко І.І.** ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В РАДЯНСЬКИЙ ПЕРІОД ТА СУЧАСНА НОРМАЛІЗАЦІЯ 153

51. **Білокопитова Н.І., Карім Ель Гуєссаб «ЗІКР»** ЯК ПРАКТИКА САМОРЕГУЛЯЦІЇ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ 157

52. **Гоголь О.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ЗАГРОЗ 160

53. **Губін В.М., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) МОВНА ТА КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В ЕПОХУ ГЛОБАЛЬНИХ І НАЦІОНАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 165

54. **Гуштіна М.О., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ ЗМІН 167

55. **Дегтярьова К.О.** ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ 170

56. **Дружинська К.С., Князь Т.М.** (наук. керівник) МОВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ІДЕНТИЧНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ 173

57. **Кобелева Д.Л.** ГУМАНІСТИЧНІ ЦІННОСТІ ТА ПРОБЛЕМА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ 175

58. **Козлова К.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ЇЖА ЯК МАРКЕР НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНЦІВ 180

59. **Корнієнко С.Г.** ВІДНОВЛЕННЯ СУБ'ЄКТНОСТІ В КОНТЕКСТІ ВОЄННОЇ ТРАВМИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВИМІР 183

60. **Кошевой Д.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) КОГНІТИВНА АВТОНОМІЯ СУБ'ЄКТА В ЕПОХУ АЛГОРИТМІЧНИХ СИМУЛЯКРІВ 187

61. **Краснощок О.М., Міносян А.С.** (наук. керівник) МОНОПОЛІЗАЦІЯ 189

МЕДІА ПРОСТОРУ ЯК ЧИННИК ДЕФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬНОЇ ТА
КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

62. **Кузнєцова К.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ФІЛОСОФІЯ ТА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ХХІ СТОЛІТТЯ 193
63. **Куксов М.О., Дроздова І.П.** (наук. керівник) ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА: «ФІЛОСОФ СВОБОДИ І МУДРОСТІ» 196
64. **Кучер П.В., Тимошенко Л.О.** ФУНКЦІОНУВАННЯ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ) 199
65. **Лапченко А.С.** ТРАНСФОРМАЦІЯ ТРАДИЦІЙНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ У СУЧАСНОМУ СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ 201
66. **Мазоренко М.О.** ФІЛОСОФСЬКЕ БАЧЕННЯ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В СИСТЕМІ МАС-МЕДІА 206
67. **Макаров О.О.** АМБІГґІТÉ ПОСТІСТИНИ: КОЛИ КОЖНА ПРАВДА КОЛИВАЄТЬСЯ ВСЕРЕДИНІ СЕБЕ 207
68. **Міхальова К.М., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) СВОБОДА І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ФІЛОСОФІЇ ЖАН-ПОЛЯ САРТРА В ДОБУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ 210
69. **Міхнєва П.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ФІЛОСОФСЬКА РЕФЛЕКСІЯ СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ: ВІД КЛАСИЧНИХ КОНЦЕПЦІЙ ДО СУЧАСНИХ ПРАКТИК УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ 215
70. **Мунтян А.Ю., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ ФІЛОСОФІЇ ЕТИКИ, МОРАЛІ І ДУХОВНОСТІ: ВІД АБСТРАКТНОСТІ ДО МЕДИКАЛІЗАЦІЇ 218
71. **Окунєва К.А., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) РИТУАЛ, МЕМ І СВІДЧЕННЯ: ВІЗУАЛЬНА КУЛЬТУРА ВІЙНИ ЯК ФІЛОСОФСЬКА ПРОБЛЕМА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ 222
72. **Олійник В.В., Бондар Н.О.** (наук. керівник) МОВА ЯК ПРОВІДНА СИЛА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ 226
73. **Попова Н.В.** ФІЛОСОФІЯ РІДКО ПРОКИДАЄТЬСЯ В ПРИСТОЙНИХ МІСЦЯХ: АНЕКДОТ ЯК РИТОРИЧНА ОПЕРАЦІЯ 228
74. **Походенко А.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ЦИФРОВА МЕДІАЦІЯ МОВНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: ВИКЛИКИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 231
75. **Радіонова Л.О., Михайлова І.О.** МІЖ ПРАВОВИМ ІДЕАЛІЗМОМ ТА ПОЛІТИЧНИМ РЕАЛІЗМОМ: КАНТІВСЬКО-ГЕГЕЛІВСЬКА ДИЛЕМА ВІЙНИ, МИРУ ТА СТІЙКОСТІ В СУЧАСНОМУ МІСТІ 234
76. **Самойленко А.Р., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) КУЛЬТУРНА 237

ІДЕНТИЧНІСТЬ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

77. **Седюк К.С., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) **ФІЛОСОФІЯ ПОВСЯКДЕННОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНИХ ЗМІН: НОВІ ПРАКТИКИ КУЛЬТУРИ ТА ІДЕНТИЧНОСТІ** 240
78. **Сусла Д.Р., Князь Т.М.** (наук. керівник) **РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ СВІДОМОСТІ** 245
79. **Тихоненко О.В., Підгородецька І.Ю.** **ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ РЕСУРСИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З КІБЕРБЕЗПЕКИ** 247
80. **Тіхонова В.А., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) **ЦИФРОВА ІДЕНТИЧНІСТЬ У ДОБУ ДИПФЕЙКІВ: ОНТОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ БЕЗПЕКИ ОСОБИСТОСТІ** 249
81. **Туль Т.М.** **ГАСТРОНАЦІОНАЛІЗМ ТА КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ: ФІЛОСОФСЬКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІР УКРАЇНСЬКОГО БОРЦЮ** 253
82. **Удовенко І.В., Подворна Л.А.** **МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ** 258
83. **Фірсова Л.В.** **РАЦІОНАЛЬНЕ ТА ЕКЗИСТЕНЦІЙНЕ: ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ** 260
84. **Храбан Т.Є.** **СЕКСИСТСЬКИЙ ГУМОР ЯК ДИСКУРСИВНА ПРАКТИКА: ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ТА СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ СЕГМЕНТІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ** 261
85. **Чернявська А.Г., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) **ФІЛОСОФСЬКЕ ОСМИСЛЕННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ** 265
86. **Шелест Є., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) **СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ У РОЗРИВІ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ТА АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ОСВІТИ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ** 267
87. **Юрченко Л.І., Міносян А.С.** **ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА НАСЕЛЕННЯ ЗА УМОВ ВІЙНИ** 270

СЕКЦІЯ 3. ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В УКРАЇНІ: МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ

88. **Агібалова Т.М., Бондаренко М.А.** **ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК МОДЕЛЬ СУЧАСНОЇ МОВНОЇ ОСВІТИ** 278
89. **Бабак Є.В., Долгопол О.О.** **ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ РЕЗИЛЬЄНТНОСТІ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ** 280

90. **Борзенкова І.А., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА МЕХАНІЗМИ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР 284
91. **Горденко К.С.** ПРОФЕСІЙНА РЕІНТЕГРАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ: АДАПТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ТА ПСИХОЛОГІЧНА ПІДТРИМКА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ 288
92. **Данченко І.О.** ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА ЇХ ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ У ЗБЕРЕЖЕННІ ВСЕСВІТНЬОЇ СПАДЩИНИ ЮНЕСКО 290
93. **Данченко І.О., Засядьвовк А.О.** МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ: НІМЕЧЧИНА, ФІНЛЯНДІЯ, ПОЛЬЩА 293
94. **Дроздова І.П.** АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ 298
95. **Євсєєв С.Є.** СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ "ЗАХИСТ УКРАЇНИ" В КОЛЕДЖАХ МИСТЕЦТВ 301
96. **Заїка С.О., Грідін О.В.** ЦИФРОВІ ЗАСОБИ У ФОРМУВАННІ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ 303
97. **Ковтун І.О., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ВАЖЛИВІСТЬ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ 308
98. **Колесник В.В.** ЦІЛЬОВИЙ КОМПОНЕНТ СТРУКТУРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ 311
99. **Кришталь А.О., Кравченко В.В.** РЕЗУЛЬТАТИ МОНІТОРИНГУ ПРОБЛЕМ ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 314
100. **Кулак Т.О., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ: ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ НАУКИ І КУЛЬТУРИ 318
101. **Левчук В.Г., Тимченко Г.М.** СУПЕРЕЧНОСТІ СУЧАСНОГО ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УМОВАХ ТОТАЛЬНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ 320
102. **Лукінов Я.В., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) СИНЕРГІЯ ІННОВАЦІЙ ТА ГУМАНІТАРНИХ СМИСЛІВ: СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО ЛАНДШАФТУ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНИЙ ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ПРОСТІР 323
103. **Малиніна Т.В.** МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ХНУМГ ІМЕНІ О. М. БЕКЕТОВА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЇЇ РОЛЬ У ЦИФРОВІЙ ДИПЛОМАТІЇ 326

104.	Медкова Д.М., Воронянський О.В. (наук. керівник) ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР	330
105.	Пономарьова М.С., Овсянік Є.С. СМАРТ-КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЯК НОВИЙ ВЕКТОР ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА, ПЕРЕРОБКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ	332
106.	Харламов М.І. ПИТАННЯ ПОДОЛАННЯ ВНУТРІШНІХ КОНФЛІКТІВ В КУРСАНТСЬКИХ КОЛЕКТИВАХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДСНС УКРАЇНИ	336
107.	Янчук Ю.В., Варипасєв О.М. (наук. керівник) ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	338
<i>СЕКЦІЯ 4. СУСПІЛЬНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ, СОЦІАЛЬНІ ІНСТИТУТИ ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ</i>		
108.	Аксенко П.А. ІНСТИТУЦІЙНО-ПАРТНЕРСЬКІ МЕХАНІЗМИ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНТНОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР АГРОБІЗНЕСУ В УМОВАХ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	341
109.	Борюшкіна О.В. СОЦІАЛЬНА ТУРБОТА ПРО ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ ТА МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНІ ВЕРСТВИ НАСЕЛЕННЯ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ТРАНСФОРМАЦІЙ	344
110.	Грабар Н.Г., Засядьвовк А.О. ДИНАМІКА ВРАЗЛИВОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	348
111.	Дюкарев А.О. ЦИФРОВО-УПРАВЛІНСЬКА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЯК ДРАЙВЕР ОНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ УМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР АГРОБІЗНЕСУ	354
112.	Ємець В.М. СТИЛЬ КЕРІВНИЦТВА ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В ПІДПРИЄМСТВІ	358
113.	Зленко С.М. СПРАВЕДЛИВИЙ СУД ЯК ФАКТОР СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ	362
114.	Капінус О.І. ТРАВМА-ІНФОРМОВАНИЙ ПІДХІД У СОЦІАЛЬНО_РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ, ПОСТРАЖДАЛИМИ ВІД ВІЙНИ	365
115.	Кілочек А.А. ГАРМОНІЗАЦІЯ АНТИДЕМПІНГОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	368
116.	Книш Є.О., Бондар Н.О. (наук. керівник) ГУМАННЕ ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА РОЛЬ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ	371
117.	Коломиц Н.Ю. ВПЛИВ ДЕЗІНФОРМАЦІЙНИХ КАМПАНІЙ НА ПОЛІТИЧНУ СУБ'ЄКТНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	373
118.	Краснощок О.М., Варипасєв О.М. (наук. керівник) ПСИХОЛОГІЧНА	375

АДАПТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО ЦИВІЛЬНОГО ЖИТТЯ В
УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ПЕРІОДУ

119. **Круглов В.В.** РЕКОНФІГУРАЦІЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ПЕРМАНЕНТНОСТІ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ 378
120. **Кузьмін Д.В.** СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ ВИБОРУ ПОСЛУГ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ ДЛЯ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ У ПЕРІОД СУСПІЛЬНИХ ЗМІН 380
121. **Линник В.В., Воронянський О.В.** (наук. керівник) ПРОБЛЕМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ 384
122. **Пономарьова М.С.** ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ІМПУЛЬСИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР АГРОБІЗНЕСУ 388
123. **Романова Т.А., Пономарьова М.С.** БІОІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ СИСТЕМИ ЖИВЛЕННЯ РОСЛИН ЯК НОВИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ НАУКИ ТА СУЧАСНОЇ АГРОХІМІЇ 391
124. **Рубаха О.В., Васильківський Д.М.** СВІТОВА ЕКОНОМІКА І ГЕОПОЛІТИКА: G7, BRICS ТА ІНТЕРЕСИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ ЄВРОПИ 395
125. **Скорін Ю.І.** ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМАХ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ 400
126. **Солопихіна Н.А., Варипаєв О.М.** (наук. керівник) ВОЛОНТЕРСТВО ЯК НОВИЙ МОРАЛЬНИЙ ІМПЕРАТИВ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ КРИЗИ 405
127. **Стеценко А.Р., Кононенко Н.О.** МУЛЬТИАСПЕКТНА МОДЕЛЬ СУЧАСНОЇ МІЛІТАРНОЇ ФІЛАТЕЛІЇ 408
128. **Черторижський В.М.** РОЗВИТОК ІНСТРУМЕНТУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЯК СОЦІАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ (ВЗАЄМОДІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД) 413
129. **Широков К.В.** ЦИФРОВЕ ТІЛО ЯК DISPOSITIF: МЕДИКАЛІЗАЦІЯ ІДЕНТИЧНОСТІ МІЖ АЛГОРИТМІЧНИМ ПІКЛУВАННЯМ І ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИМ СПРОТИВОМ 419
130. **Ядров І.П.** ОБҐРУНТУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ І КОГНІТИВНИХ МЕХАНІЗМІВ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ У СИСТЕМАХ КОНТРОЛЮ ТЕХНІЧНОГО СТАНУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ 422
131. **Yurii Dreval, Svitlana Zaika** GENDER EQUALITY IN THE SOCIAL POLICY OF THE INTERNATIONAL LABOR ORGANIZATION 424

Наукове видання

STUDIA SLOBOZHANICA:

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СЛОБОЖАНСЬКИЙ ГУМАНІТАРІЙ – 2026»

(Харків, ДБТУ, 30 квітня 2026 р.).

Всі статті подаються в авторській редакції. Відповідальність за достовірність опублікованих матеріалів та цитувань несуть автори публікацій.